

នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)
ភាគីដាក់ឯកសារ: មេធាវីការពារក្តីរបស់ អ៊ឹម ថែម
ដាក់ជូន: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សម្ងាត់
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សម្ងាត់បំផុត/Strictly Confidential
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ:
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ព្រោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

សំណើបន្ទាន់របស់ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំព្យួរការអនុវត្តវិធានការកោះហៅអ្នកស្រីឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជា
លើកដំបូង

ដាក់ដោយ:

សហមេធាវី

ប៊ិច ស៊ាងលីម

John R.W.D. JONES QC

ចម្លងជូន:

ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន

ចៅក្រម នំយ ថុល

ចៅក្រម ហួត រុទ្ធី

ចៅក្រម Chang-ho CHUNG

ចៅក្រម Rowan DOWNING

ចៅក្រមបម្រុង ប៉ែន ពេជ្រសាលី

ចៅក្រមបម្រុង Steven J. BWANA

សហព្រះរាជអាជ្ញា:

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមស្នើដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រីឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង (“ដីកាកោះហៅ”) រហូតទាល់តែមានការសម្រេចជាស្ថាពរ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីពាក់ព័ន្ធនឹងសុពលភាពនៃដីកាកោះហៅនេះ។ មេធាវីការពារក្តីសូមជំទាស់ទៅនឹងសុពលភាពនៃដីកាកោះហៅ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ដីកានេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ *តែម្នាក់ឯង* ដោយគ្មានការឯកភាពពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិទេ។ អ្វីដែលជាបញ្ហាចោទនោះគឺថា តើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការចេញដីកាកោះហៅដែលចងកាតព្វកិច្ចឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង និងធ្វើការចោទប្រកាន់ជនសង្ស័យដោយម្នាក់ឯងបានដែរ ឬ យ៉ាងណា។ សំណើនេះត្រូវធ្វើឡើងជាចាំបាច់ ព្រោះថា សុពលភាពនៃដីកាកោះហៅនេះចាំបាច់ត្រូវមានការសម្រេច មុនពេលដែលអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង ហើយធ្វើការចោទប្រកាន់អ្នកស្រីនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។ ទោះបីជាមេធាវីការពារក្តី មិនទាន់បានទទួលសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើសំណើបន្ទាន់សុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកសំណើសុំមោឃភាពដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងសហមេធាវីរបស់អ្នកស្រី (“សំណើសុំមោឃភាព”) ក៏ដោយ ក៏សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះមេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ថា គាត់នឹងបដិសេធលើសំណើនេះ។ បច្ចុប្បន្ននេះ មេធាវីការពារក្តី កំពុងរៀបចំបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិចំពោះសំណើសុំមោឃភាពរបស់ខ្លួន។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយហេតុថា សេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ចៅក្រម Harmon មិនអាចផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មេធាវីការពារក្តីក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ មុនពេលដែលអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែមត្រូវមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ គឺនៅថ្ងៃស្អែកនេះ ហេតុដូច្នេះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បែបនេះនឹងបានត្រឹមតែជាទ្រឹស្តី នៅពេលដែលដីកាកោះហៅត្រូវបានអនុវត្ត។ ដូច្នេះ ការអនុញ្ញាតឱ្យព្យួរការអនុវត្តដីកានេះនឹងធានាថា សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ត្រូវបានការពារ។ ដោយសារតែស្ថានភាពបន្ទាន់នៃបញ្ហានេះ សំណើនេះត្រូវបានដាក់ជាភាសាអង់គ្លេសជាមុន រីឯសំណើជាភាសាខ្មែរនឹងត្រូវដាក់នៅពេលក្រោយទៀត ដោយសារតែអង្គភាពបកប្រែភាសាមិនអាចបញ្ចប់ការបកប្រែបាននៅមុនថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤¹។

¹ សារអេឡិចត្រូនិករបស់លោក គាំ ច័ន្ទមុនី ដែលមានចំណងជើងថា “Re: សំណើបន្ទាន់សម្រាប់ការបកប្រែ” ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

I. យុត្តាធិការ

1. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានយុត្តាធិការក្នុងការដោះស្រាយសំណើសុំព្យួរ។ យោងតាមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សំណើសុំព្យួរកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីអាចស្ថិត “នៅក្នុងដែនកំណត់ទូទៅនៃពាក្យបណ្តឹងណាមួយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា ៣៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដែលក្នុងនោះចែងពីភាពពាក់ព័ន្ធថា “ការជំនុំជម្រះត្រូវតែយុត្តិធម៌”²។ មាត្រា ៣៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក ចែងថា អ.វ.ត.ក ត្រូវប្រើប្រាស់យុត្តាធិការរបស់ខ្លួនអនុលោមតាមមាត្រា ១៤ និង ១៥ នៃកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។ មាត្រា ១៤ និង ១៥ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ក៏ត្រូវបានផ្ទុះបញ្ចាំងនៅក្នុងវិធាន ២១ ដែរ³។
2. អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានយុត្តាធិការឥស្សរចិត្តក្នុងការបង្គាប់ឱ្យព្យួរដីកាកោះហៅ អ្នកស្រី អ៊ឹម ចែម ដោយរង់ចាំដីកាសម្រេចជាស្ថាពរលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំមោឃភាព។ ករណីនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្លាប់បានបង្គាប់ថា ការអនុវត្តលើដីកាសម្រេចត្រូវបានព្យួរសិន រង់ចាំរហូតមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍⁴។ “សិទ្ធិក្នុងការប្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅចំពោះមុខ [អង្គបុរេជំនុំជម្រះ] នឹងមានលក្ខណៈជាទ្រឹស្តី”⁵ ប្រសិនបើដីកាត្រូវបានអនុវត្តមុនពេលមានសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបន្ថែមទៀតថា “វាគឺជាផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ ដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះអនុវត្តនូវយុត្តាធិការឥស្សរចិត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីព្យួរ តាមការផ្ដួច

² ឯកសារ D264/2/6 សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បដិសេធសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ កថាខណ្ឌ ១៣។

³ ឯកសារ D264/2/6 សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បដិសេធសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1) ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ កថាខណ្ឌ ១៣។

⁴ ឯកសារ D14/1/2 ដីកាសម្រេចព្យួរការអនុវត្ត “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីផ្តើមការណ៍ជាសាធារណៈ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងសំណុំរឿង ០០៣” ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១។

⁵ ឯកសារ D14/1/2 ដីកាសម្រេចព្យួរការអនុវត្ត “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីផ្តើមការណ៍ជាសាធារណៈ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទងសំណុំរឿង ០០៣” ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១, កថាខណ្ឌ ៥។

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

ផ្ដើមរបស់ខ្លួន នូវការអនុវត្តដីកាសម្រេច ដោយរង់ចាំការសម្រេចចុងក្រោយលើបណ្ដឹង
ឧទ្ធរណ៍”^៦។

II. សាវតារ

3. នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានស្នើសុំចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង^៧។
4. នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់លិខិតស្នើសុំបញ្ចូលសហចៅក្រម
ស៊ើបអង្កេតទាំងពីររូប នៅក្នុងការទំនាក់ទំនងទាំងអស់ ទាក់ទងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងស្នើថា
ត្រូវបញ្ជូនការខ្វែងយោបល់គ្នាផ្សេងៗទាក់ទងនឹងការកោះហៅ និងការចោទប្រកាន់លើអ្នកស្រី អ៊ឹម
ថែម ទៅកាន់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ^៨។
5. នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានឆ្លើយតបថា “ទាក់ទងនឹងការ
ខ្វែងយោបល់គ្នា ដែលមានយោងនៅក្នុងលិខិតរបស់លោកមេធាវី រយៈពេល ៣០ ថ្ងៃដែលមានចែង
នៅក្នុងអនុវិធាន ៧២(៣) [នៃវិធានផ្ទៃក្នុង] បានកន្លងផុតហើយ ដោយគ្មានការបញ្ជូនការខ្វែង
យោបល់ណាមួយទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះទេ”^៩។
6. ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ រាល់ការទំនាក់ទំនងទាំងអស់ជាមួយមេធាវីការពារក្តី
ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិតែម្នាក់ឯង។

^៦ ឯកសារ D14/1/2 ដីកាសម្រេចព្រហ្មទណ្ឌអនុវត្ត “ដីកាសម្រេចស្តីពីសេចក្តីផ្ដើមការណ៍ជាសាធារណៈ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
អន្តរជាតិ ទាក់ទងសំណុំរឿង ០០៣” ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១, កថាខណ្ឌ ៥។

^៧ ឯកសារ D201 សំណើរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង។ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ
ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។

^៨ ឯកសារ A122 សំណើសុំបញ្ចូលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីររូបនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទាំងអស់ជាផ្លូវការ ទាក់ទងនឹងអ្នកស្រី
អ៊ឹម ថែម និងស្នើថា ការខ្វែងយោបល់គ្នាដែលទាក់ទងនឹងការកោះហៅ និងការចោទប្រកាន់លើអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ត្រូវបានបញ្ជូន
ទៅកាន់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។

^៩ ឯកសារ A122/1 លិខិតរបស់លោកស្នើសុំឱ្យបញ្ចូលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីររូបទៅក្នុងទំនាក់ទំនងទាំងអស់ជាផ្លូវការ
ទាក់ទងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងស្នើថា ការខ្វែងយោបល់គ្នាទាក់ទងនឹងការកោះហៅ និងការចោទប្រកាន់លើអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម
ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកាន់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ” ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤។

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

7. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានស្នើឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ជាក់ បំភ្លឺអំពីការខ្វែងយោបល់គ្នាបស់ពួកគាត់ ទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម¹⁰ ដើម្បីបញ្ជាក់ ថាតើការខ្វែងយោបល់គ្នាពីមុនដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាំងពីរបានលើកឡើងដូចគ្នា ឬ ខុស គ្នា ទៅនឹងការខ្វែងយោបល់បច្ចុប្បន្ន ទាក់ទងនឹងសេចក្តីសម្រេចកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ដែលធ្វើឱ្យអាចប្រើការខ្វែងយោបល់គ្នានេះ ចំពោះបញ្ហារយៈពេល ៣០ ថ្ងៃដែលបានកន្លង ហួសនោះ។
8. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon បានចេញដីកា កោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង ដែលគ្រោងនឹងធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤¹¹។ នៅថ្ងៃដែលនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានចេញដីកាកោះ ហៅមេធាវីការពារក្តី ឱ្យចូលរួមក្នុងការបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងសម្រាប់ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ¹²។
9. នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់លិខិតមួយ ដោយបញ្ជាក់ថា ខ្លួនមិន បានចាត់ទុកថាដីកាកោះហៅ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មានសុពលភាពនោះឡើយ¹³។ នៅថ្ងៃដែលនេះ

¹⁰ ឯកសារ D204 ព្យាបាលរបស់ អ៊ឹម ថែម ស្នើសុំឱ្យមានការស្រាយបំភ្លឺ ទាក់ទងនឹងការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ដែលមេធាវីការពារក្តី បានស្នើឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតស្រាយបំភ្លឺគោល ជំហររបស់ពួកគាត់ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹង៖ ក) ការបកស្រាយរបស់ពួកគាត់ ចំពោះវិធាន ៧២ ខ) លក្ខណៈនៃការខ្វែងយោបល់គ្នា រវាងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គ) កាលបរិច្ឆេទដែលការខ្វែងយោបល់គ្នាបានកើតឡើង និង ឃ) សំអាងហេតុរបស់សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចំពោះការខ្វែងយោបល់គ្នានេះ។

¹¹ ឯកសារ A150 ដីកាកោះឱ្យបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤។

¹² ឯកសារ A151 ដីកាកោះមេធាវី ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤។ សហមេធាវីយល់ថា ដីកាកោះនេះមានលក្ខណៈគ្រាន់ តែជាសំណើ យោងតាមពាក្យពេចន៍នៅក្នុងដីកា។ លើសពីនេះទៀត សហមេធាវីអន្តរជាតិកំពុងធ្វើដំណើរកំសាន្តជាលក្ខណៈ គ្រួសាររយៈពេលវែងនៅទីបំផុត នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ហើយលោកមិនអាចចូលរួមក្នុងការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង តាមកាលបរិច្ឆេទនេះឡើយ ទោះជាក្នុងស្ថានភាពណាក៏ដោយ។

¹³ ឯកសារ A151/2 ចម្លើយតបចំពោះការកោះហៅយើងខ្ញុំឱ្យចូលរួមក្នុងការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម តាមការស្នើឡើងនៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤, ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ដែលមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ឡើង វិញថា លុះត្រាតែ និងរហូតដល់ពេលដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានឆ្លើយតបទៅនឹងព្យាបាលរបស់មេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំការ ស្រាយបំភ្លឺអំពីការខ្វែងយោបល់គ្នាបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (ឯកសារ D204) ដោយមេធាវីការពារក្តីមិនចាត់ទុកថា ដីកា កោះហៅដែលចុះហត្ថលេខាដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែម្នាក់នោះ មានសុពលភាពនោះឡើយ។ ហេតុដូច្នេះ មេធាវី ការពារក្តីបដិសេធការអញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងការបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងដែលបានស្នើដល់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម។ សំណើបន្ទាន់របស់ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី ឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង ទំព័រ ៤ នៃ ៩

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

មេធាវីការពារក្តីបានដាក់លិខិតមួយ ស្នើសុំចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង មុនពេលបង្ហាញខ្លួនជាលើក ដំបូងដែលត្រូវកំណត់ឡើងសម្រាប់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម¹⁴។

10. នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានដាក់លិខិតមួយ ហើយ លើកទទ្ទឹករណ៍ថា ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែមួយរូបក៏អាចចេញដីកាកោះហៅដោយខ្លួនឯងបាន¹⁵។ នៅថ្ងៃដែលនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon បានដាក់លិខិតមួយ បដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង មុនពេលការបង្ហាញខ្លួនជាលើក ដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់ឡើងសម្រាប់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម¹⁶។
11. នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើសុំមោឃភាពដីកាកោះហៅ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងដីកាកោះហៅមេធាវីការពារក្តី¹⁷។
12. នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ក្នុងពេលប្រជុំដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិរៀបចំ ឡើង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះមេធាវីការពារក្តីថា គាត់ នឹងបដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំមោឃភាពនេះ។ មេធាវីការពារក្តីនឹងប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ¹⁸។

¹⁴ ឯកសារ A151/1 លិខិតស្នើសុំចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង មុនពេលបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងដែលបានកំណត់ដល់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងស្នើសុំផ្លាស់ប្តូរកាលបរិច្ឆេទនៃការបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងទៅពេលក្រោយ លិខិតចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

¹⁵ ឯកសារ A122/6 ការឆ្លើយតបរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon ទាក់ទងនឹងទម្រង់បែបបទនៃការប្រគល់ ដីកាកោះជូនអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

¹⁶ ឯកសារ A151/1/1 លិខិតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon ផ្ញើជូនមេធាវីការពារក្តី (មិនមានកម្មវត្ថុ) ចុះថ្ងៃ ទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។

¹⁷ សំណើបន្ទាន់របស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលយកសំណើសុំមោឃភាពដីកាកោះហៅគាត់ និងដីកា កោះហៅសហមេធាវីរបស់គាត់ ដែលមានកាលបរិច្ឆេទថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។ មេធាវីការពារក្តីបានកត់សម្គាល់ថា សំណើសុំនេះមិនទាន់ត្រូវបានចុះលេខឯកសារនៅឡើយ។

¹⁸ មេធាវីការពារក្តីសូមកត់សម្គាល់ថា ការជូនដំណឹងពីការប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងត្រូវដាក់ភ្លាមៗ នៅពេលដែលមេធាវីការពារក្តីបាន ទទួលសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី សុំមោឃភាព។

សំណើបន្ទាន់របស់ អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី ឱ្យមកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង ទំព័រ ៥ នៃ ៩

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

III. ទស្សនៈ

13. មេធាវីការពារក្តីបានស្នើដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ដែលត្រូវបានចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon តែម្នាក់ឯង មុនពេលអ្នកស្រីបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤។
14. ទោះបីជាមេធាវីការពារក្តី មិនបានទទួលសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបដិសេធលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំមោឃភាពក៏ដោយ តែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះមេធាវីការពារក្តីថា គាត់នឹងបដិសេធសំណើនេះ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី មេធាវីការពារក្តីមើលឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិនឹងមិនចេញសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្នុងពេលវេលាមួយសមស្រប ដើម្បីឱ្យមេធាវីការពារក្តីអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានមុនពេលអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មកបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងនោះឡើយ។
15. អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មិនត្រូវទទួលបានការបង្ខំឱ្យគោរពតាមដីកាកោះហៅ ដែលមានបំណងធ្វើការចោទប្រកាន់អ្នកស្រី ហើយដីកាកោះនេះ នៅពេលក្រោយមកអាចត្រូវបានអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ថា ថាធ្វើឡើងហួសពីសិទ្ធិអំណាចផ្លូវច្បាប់ (*ultra vires*) ឬបើមិនដូច្នោះទេថា គ្មានសុពលភាពដែលនឹងត្រូវមោឃភាព។ សម្រាប់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ការគោរពតាមដីកាកោះហៅ មុនពេលដែលមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់គាត់ គឺជាការធ្វើឱ្យគាត់រងនូវព្យាបាទកម្មដែលមិនអាចជួសជុលបាន និងធ្វើឱ្យការជំទាស់របស់គាត់ទៅនឹងសុពលភាពនៃដីកាកោះហៅ គ្រាន់តែមានលក្ខណៈជាទ្រឹស្តី និងគ្មានន័យអ្វីឡើយ។ តាមពិតទៅ ការចេញដីកាកោះហៅដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិតែម្នាក់ឯង ហើយក្នុងកាលៈទេសៈមួយដែលមិនទាន់មានការបញ្ជាក់អំពីលក្ខណៈនៃការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងរូបគាត់ និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិទៅតាមសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីនោះ អាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការមិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិ ដែលពិតជាប៉ះពាល់ដល់យុត្តិធម៌នៃដំណើរការនីតិវិធីទាំងមូលនៅក្នុងសំណុំរឿងទាក់ទងនឹងអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ព្រមទាំងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ក្នុងការទទួលបានសេចក្តីសម្រេចផ្លូវច្បាប់ និងតម្លាភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ២១។ វិធាន ២១ ចែងថា ក្របខណ្ឌគតិយុត្តិរបស់ អ.វ.ត.ក “ត្រូវតែបកស្រាយដើម្បីការពារដល់ផល

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ”¹⁹។ ដូច្នេះ វានឹងមិនមែនជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ហើយក៏មិនមែនជាផលប្រយោជន៍របស់គាត់ដែរ ក្នុងការដែលអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ត្រូវចូលរួមក្នុងការបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង ដែលក្នុងពេលនោះ គាត់នឹងត្រូវបានចោទប្រកាន់ នៅមុនពេលដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះមានពេលវេលាដើម្បីសម្រេចទៅលើសុពលភាពនៃដីកាកោះហៅបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង។ ហេតុដូច្នេះ ការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម មុនពេលមានសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នឹងធ្វើឱ្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់គាត់គ្មានន័យអ្វីទេ។

16. ផ្ទុយទៅវិញ ការព្យួរដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម រហូតដល់ពេលដែលចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការសម្រេចទៅលើបញ្ហានៃសុពលភាពរបស់ដីកាកោះហៅនេះ នឹងមិនមានពូសនកម្ម ឬក៏មានតិចតួចប៉ុណ្ណោះចំពោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ។ ជាការពិតណាស់ មិនមានពូសនកម្មណាមួយត្រូវបានកំណត់ឡើយ។ ការព្យួរនេះអាចមានរយៈពេលត្រឹមប៉ុន្មានថ្ងៃ ឬសប្តាហ៍យ៉ាងច្រើនបំផុត នៅក្នុងបរិបទនៃការស៊ើបអង្កេតដែលបានធ្វើឡើងអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមកហើយនោះ។ ហេតុដូច្នេះ ពិតជាមិនមានភាពច្បាស់លាស់ទាល់តែសោះថា ហេតុអ្វីក៏ត្រូវមានភាពប្រញាប់ប្រញាល់ក្នុងការធ្វើឱ្យមានការបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម និងធ្វើការចោទប្រកាន់គាត់ មុនពេលបញ្ហាដែលមានសារៈសំខាន់ជាសារវ័ន្តទាំងអស់នេះ ព្រមទាំងសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋានក្នុងការទទួលបានដំណើរការប្រកបដោយយុត្តិធម៌ត្រូវបានអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោះស្រាយរួចរាល់នោះ។ លើសពីនេះទៀត សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនទាន់បានធ្វើការសម្រេចទៅលើញត្តិរបស់មេធាវីចំនួនពីរទាក់ទងនឹងសិទ្ធិជាសារវ័ន្តរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌នៅឡើយទេ²⁰។ ចម្លើយតបតែមួយដែលមេធាវីការពារក្តីបានទទួលគឺថា ញត្តិទាំងនេះនឹងត្រូវបានឆ្លើយតបនៅ “ក្នុងរយៈពេលសមស្រប”²¹។ នេះមានន័យថា ដោយកំពុងរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតលើញត្តិទាំងពីរនេះ នោះ

¹⁹ វិធាន ២១(១)។

²⁰ សូមមើល ឯកសារ D201 សំណើរបស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម សុំដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។ ឯកសារ D204 ញត្តិរបស់ អ៊ឹម ថែម ស្នើសុំឱ្យមានការស្រាយបំភ្លឺ ទាក់ទងនឹងការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤។

²¹ ឯកសារ D201/1 ចម្លើយតបរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អ៊ឹម ថែម សុំដីកាអនុញ្ញាតឱ្យចូលពិនិត្យមើលសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤។ ឯកសារ D204/1 ចម្លើយតបរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ចំពោះញត្តិរបស់ អ៊ឹម ថែម ស្នើសុំឱ្យមានការស្រាយបំភ្លឺ ទាក់ទងនឹងការខ្វែងយោបល់គ្នារវាងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤។

០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស

មិនមានភាពបន្ទាន់ដែលតម្រូវឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បន្តទៅអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម នៅថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ឡើយ។ ជាចុងក្រោយ មេធាវីការពារក្តីសូមកត់សម្គាល់ថា ដីកាកោះហៅទើបតែត្រូវបានប្រគល់ជូនអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម នៅថ្ងៃទី៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ ប៉ុណ្ណោះ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចប្រគល់ដីកាកោះហៅដាច់ដាងនេះដើម្បីឱ្យបញ្ហាសុពលភាពរបស់ដីកាកោះកើតចេញពីការចុះហត្ថលេខាដោយសហចៅក្រមស៊ើប - អង្កេតអន្តរជាតិតែម្នាក់ឯងនោះ អាចត្រូវបានលើកឡើងឱ្យបានសមរម្យ និងត្រូវបានដោះស្រាយ និងប្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងលក្ខណៈមិនប្រញាប់ប្រញាល់ ឬក្នុងកម្រិតពេលវេលាសមស្របមួយ ដោយមិនចាំបាច់ត្រូវមានការដាក់សំណើបន្ទាន់ដូចពេលឥឡូវនេះទេ។

17. ហេតុដូច្នេះ ការអនុញ្ញាតតាមសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ស្នើឱ្យព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម គឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីធានាថាសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌របស់គាត់ត្រូវបានការពារ ហើយអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម នឹងមិនក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃរដ្ឋបាលតុលាការសម្ងាត់នោះទេ។

IV. **សំណើសុំដោះស្រាយ**

អាស្រ័យហេតុនេះ ជាមួយនឹងសំអាងហេតុទាំងអស់ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងសំណើនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដោយក្តីគោរពចំពោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះ សុំព្យួរការអនុវត្តដីកាកោះហៅអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម រហូតដល់ពេលដែលមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បដិសេធលើសំណើសុំមោឃភាពរបស់អ្នកស្រី។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកសំណើនេះដោយគោរព។

ចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤
សហមេធាវីការពារក្តីអ្នកស្រី អ៊ឹម ថែម

ប៊ីត ស៊ីម

John R.W.D. JONES QC